

Adatok Szeged vidéke zuzmóflórájához.

Írta: Antos Károly.

A Szeged vidékén begyűjtöttem zuzmókat rendszertanilag csoportosítva 11 familiában 17 genusba tartozó 50 speciést sikerült begyűjtenem, amelyeket **Dr. Szatala Ödön** úr (Budapest) határozott meg, amiért ezen a helyen is köszönetet mondok.

A felsorolt zuzmók gyűjtési területe Szeged és vidékére szorítkozik. Gyűjtési területeim nagyjából a következők: legtöbbet gyűjtöttem a deszki, csengelei, királyhalmi és bezurszéki erdőkben, továbbá Újszegeden a népligetben.

Felsorolásomat von **Wettstein** könyve szerint adom.

Fajok felsorolása.

1. *Verrucaria nigrescens* Pers.

Szeged: **Algyői** köves tiszai töltés bezurszéki szakaszán, andesiten.

2. *Cladonia foliacea* var. *convoluta* (Lam.).

Csengelei erdőben homokos talajon, fű között.

3. *Cladonia furcata* var. *palamaea* (Ach.).

Csengelei erdőben erdei út mentén, fű között, napsütéses helyen.

4. *Cladonia phyxidata* var. *neglecta* (Flk.).

Csengelei erdőben fiatal akácfák alatt, a földön, fű között, erős napsütéses helyen.

5. *Cladonia minor* (Hag.).

Deszki erdő szélénél, a Maros töltésén álló gátórház faszindelyes tetején.

6. *Cladonia coniaraea* f. *truncata* (Flk.).

Újszegedi temetőben, egy bokorral benőtt sírfa peremén.

7. *Cladonia magyarica* (Wain.).

Csengelei erdőben, homokos talajon, akácfák alatt.

8. *Collema microphyllum* (Ach.).

Gyevi fertő közelében, sándorfalvi országút mellett elterülő fű között, vízben. **Kiskúndorozsma** téglagyár mögött lévő mezőn, fű között. **Bezurszék** közelében szikes réten. **Kettőshatár** állomás közelében, szikes réten, fű között. Évszakonként változó száraz, illetve nedves helyeken.

9. *Collema cheileum* f. *monocarpum* (Duf.).

Szegeden Stefánia kiosk várromi tetején, falon.

10. *Pertusaria faginea* (L.).

Deszki erdőben nyárfa kérgéről.

11. *Lecanora angulosa* (Ach.).

Csengelei erdőben akáca kérgén *Lecanora scrupulosa* (Ach.) és *Phlyctis argena* (Kbr.) tár-

saságában, a fának eléggé nedves északi oldalán. Leltem továbbá **Újszegeden**, a népligeti balfasor diófáin, a fák ény-i oldaláról.

12. *Lecanora galactina* f. *monstrosula* (Sang.).

Szegeden **Aigner-telep** mellett, a körtöltés ény-i oldalának az iskolával szemben lévő lépcső melletti lefolyó, alól téglán *Caloplaca decipiens* (Arn.) társaságában.

13. *Lecanora galactina* (Ach.).

Szegeden, a Stefánia sétány területén lévő várrom faláról leválasztható vakolatdarabokon, árnyas nedves helyen.

14. *Lecanora scrupulosa* (Ach.).

Csengelei erdőben, akáca ény-i oldalán, nedves árnyas helyen *Lecanora angulosa* (Ach.) és *Phlyctis argena* (Kbr.) társaságában, továbbá **Újszegeden**, Felső kikötő sor 14 sz. ház léckerítésének ény-i oldalán, örökké nedves árnyas helyről.

15. *Lecanora distans* (Ach.).

Szeged vidékén **Deszki** erdőben, nyárfák törzsének ény-i oldaláról.

16. *Lecanora saxicola* (Ach.).

Szegeden, **Algyői** Tisza töltés bezurszéki szakaszán.

17. *Lecanora (Aspicilia) caesiocalva* (Hue.).

Szeged vidékén, **algyői** köves tiszai töltés bezurszéki szakaszán, andesiten, *Verrucaria nigrescens* (Pers.) társaságában.

18. *Lecanora umbrina* (Ehrh.).

Szeged vidékén, **Algyő**—Tisza vasúti hídfő andesitjein *Candelariella subsimilis* (Th. Fr.) társaságában.

19. *Lecania erysibe* (Ach.).

Szegeden, Stefánia kiosk várrom tetején, téglán, *Caloplaca citrina* (Hoffm.) társaságában.

20. *Phlyctis argena* (Kbr.).

Szeged vidékén, **Csengelei** erdőben, akáca kérgén *Lecanora angulosa* (Ach.) és *Lecanora scrupulosa* (Ach.) társaságában.

21. *Candelariella subsimilis* (Th. Fr.).

Szeged és vidékén, löversenyter és repülőtér között lévő szabadkai vasúti átjáróján, téglán. Továbbá **Algyői** Tisza hídfő andesitjén *Lecanora umbrina* (Ehrh.) társaságában, és az **Aigner** telepnél, a körtöltés felső peremén.

22. *Parmelia scortea* (Ach.).

Újszegeden, Tárogató utca 16. sz. ház deszka-kerítésén.

23. *Parmelia sulcata* (Tayl.).

Újszegeden, az újszegedi temetőben, korhadt fakeresztek északi oldaláról, továbbá **Algyő**—bezurszéki töltésen faragott keményfaoszlopokon és **Újszegeden**, Felsőkikötősor 14. számú ház fakerítésének ény-i oldalán. **Bezurszéki** erdőben, fiatal akácfák kérgének északi oldalán.

24. *Parmelia fuliginosa* (E. Fr.) Nyl.

Újszegeden, Tárogató utca 4. sz. ház száraz, korhadt fakerítésének dny-i oldaláról.

25. *Parmelia physodes* f. *labrosa* (Ach.).

Szeged vidékén, **Algyő**-mindszenti tisztai töltés mellett korhadt nyárfán, napos száraz helyen, továbbá **Királyhalmi** erdőben, idősebb nyárfa kérgén.

26. *Parmelia cetrarioides* (Del.).

Szeged vidékén, **Királyhalmi** erdőben, nyírfa kérgén.

27. *Parmelia caperata* f. *sorediosa* (Mlbr.).

Szegeden, **Királyhalmi** erdőben, idősebb nyárfa kérgén, *Parmelia physodes* f. *labrosa* (Ach.) társaságában, **Csengelei** erdőben akácfa és fenyőfa kérgén, **Algyő**-Mindszenti tisztai töltés mellett, korhadt fán.

28. *Parmelia acetabulum* (Neck.).

Szeged vidékén, **Bezurszéki** erdőben, fiatal akácfák kérgének északi oldalán.

29. *Parmelia verruculifera* (Nyl.).

Szeged, **Deszki** erdőben nyárfa kérgén, **bezurszéki** erdőben fiatal akácfák északi oldalának kérgén *Xanthoria parietina* (L.) társaságában.

30. *Evernia prunastri* f. *sorediifera* (Ach.).

Szeged vidékén, **bezurszéki** és **Csengelei** erdőben, akácfák északi oldalának kérgén, **Csengelei** erdőben fenyőfa kérgén, továbbá **Algyő**-Mindszenti tisztai töltés mellett, korhadt gátmegerősítő fákon.

31. *Evernia prunastri* f. *retusa* (Ach.).

Újszegeden, Felsőkikötősor 14. sz. ház fakerítéséről, örökké nedves-szeles helyen.

32. *Ramalina fraxinea* (L.).

Szeged vidékén, **Deszki** erdőben, nyárfa és akácfa kérgén.

33. *Ramalina farinacea* (L.).

Szeged vidékén, **Bezurszéki** erdőben, fiatal akácfák törzsének északi oldalán.

34. *Ramalina pollinaria* (Westr.).

Szeged vidékén, **Pusztaszeren**. Régi templom (megmaradt) falán.

35. *Ramalina calycaris* (L.).

Újszegeden, Felsőkikötősor 14. sz. ház fakerítéséről, örökké nedves helyen.

36. *Usnea hirta* f. *minutissima* (Mer.).

Újszegeden, Felsőkikötősor 14. sz. ház fakerítésén, örökké nedves helyen.

37. *Caloplaca decipiens* (Arn.).

Szeged-Aigner telepnél, a körtöltés ény-i oldaláról.

38. *Caloplaca citrina* (Hoffm.) Th. Fr.

Szeged, Stefánia kiosk falának keleti oldaláról.

39. *Caloplaca cerina* (Ach.) Th. Fr.

Újszegeden, Temesvári körút 13. számú ház előtt lévő diófák kérgének keleti oldalán.

40. *Buellia myriocarpa* f. *chloropolia* (Th. Fr.).

Újszegeden, Tárogató-utca 4. számú ház korhadt léckerítésének dny-i oldalán.

41. *Xanthoria parietina* (L.).

Szeged vidékén, **Deszki** erdőben, nyárfa és fűzfa kérgén. Fűzfaág keleti oldalán, **Újszegeden**, Felsőkikötősor 16. sz. ház gyümölcsöskertjében, szilvafa kérgén, **Csengelei** és **Királyhalmi** erdőben akácfa kérgén, **Bezurszéki** erdőben, akácfa törzsén.

42. *Xanthoria* parietina f. *chlorina* (Chev.).

Szeged vidékén, **Deszki** erdőben, száraz fűzfa kérgének keleti oldalán, **Újszegeden**, a Tisza árterületén. Fűzfán és **Újszeged** gyümölcsös kertjeiben.

43. *Physcia stellaris* f. *rosulata* (Ach.).

Újszegeden, Felsőkikötősor 4. sz. ház deszkakerítésén.

44. *Physcia stellaris* f. *radiata* (Ach.).

Szeged vidékén, **bezurszéki** fiatal akácok erdőben, a fák kérgének északi oldalán.

45. *Physcia ascendens* (E. Fr.).

Szeged vidékén, **Újszeged**, Zombolyai-utca 5. sz. ház száraz fakerítésének keleti oldalán, Felsőkikötősor 17. sz. ház gyümölcsöskertjében, meggyfán, **Marostöltés** andesit köveken. **Deszki** erdőben száraz fűzfa kérgének keleti oldalán, **Bezurszéki** erdőben akácfák kérgének é-i oldalán.

46. *Physcia obscura* (Fr.) Nyl.

Szegeden, Stefánia kiosk várrom tetején, téglákon.

47. *Physcia virella* (Ach.).

Szeged vidékén, **Újszeged**, Temesvári-körút 13. sz. ház előtti diófa kérgén, Főfasor 26. sz. nyaraló téglakerítésén, Tisza árterületének fűzfáin, továbbá a **deszki** erdőben, fűzfák napos oldalán. **Deszki** erdőben, száraz fűzfa kérgének keleti oldalán.

48. *Physcia virella* var. *georgiensis* (A. Zahlbr.).

Szegeden, Erzsébet-rakpart 8. számú telek helyén, lebontott ház tetején.

49. *Physcia farrea* (Ach.).

Szegeden, Stefánia kiosk várrom tetején, korhadt fadarabokon és a **Deszki** erdőben, nyárfák kérgén.

50. *Anaptychia ciliaris* (L.).

Szegeden, **Deszki** erdőben, nyárfa kérgének északi oldalán és a **Csengelei** erdőben, akácfa kérgének ény-i oldalán.

A felhasznált irodalom jegyzéke.

1. E. Bachmann: Über Pilzgallen auf Flechten. B. D. D. B. G. Band. XXXVIII. Jahrgang. 1920. Heft. 8.
2. Church A. H.: The Lichen Life-Cycle (Journal. of. bot. 1921) Botanisches Centralblatt: Neue Folge. Band. 1. 1922. Heft. 10. 3.

3. *Dr. Györfly István*: Felhasználtam Dr. Györfly István prof. egyetemi előadásainak kidolgozott jegyzetét.
4. *Hazslinszky Frigyes*: A magyar birodalom zuzmóflórája. Budapest, Kir. M. Term. Tud. Társulat 1884.
5. *Dr. J. Ivar Liró*: Können Algen in den Flechtenhyphen vorkommen?
6. *Dr. Migula W. prof.*: Die Flechten.
7. *Dr. Nienburg*: Neue Lebensgemeinschaften. Die Umschau XXX. Jahrg. 1926. Heft. 3.
8. *Dr. Szatala Ödön*: Magyarország zuzmóflórája. Folia Cryptogamica: 1927. num. 5. I. vol.
9. *Thomé-Migula, Dr. Dir. prof.*: Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz. Bd. 12. Die Flechten (Lfg. 5.) 1927. Berlin.
10. *Dr. Friedrich Tobler*: Biologie der Flechten, Schwendeners Flechtentheorie und die heutige Auffassung. B. D. D. B. G. Band XXXVIII. Jahrgang. 1920. Heft. 6.
11. *Dr. V. Vouk*: Das Problem der Pflanzlichen Symbiosen. Die Definition der Symbiose, Algensymbiosen.
12. *Dr. Varga Sándor*: Gömör vármegye zuzmóflórájának oikológiai viszonyai. Kolozsvár, 1906.
13. *Dr. Richard Wettstein*: Handbuch der Systematischen Botanik, 3. Auflage.
14. *Zahlbruckner A.*: (Engler A.) Die Natürlichen Pflanzenfamilien Bd. 8. Lichenes (Flechten) Leipzig, 1926.

Hálatelt szívvel mondok köszönetet *Dr. Szatala Ödön* úrnak, aki begyűjtött zuzmóim meghatározását szíves volt elvállalni.

Nemkülönben hálás köszönettel tartozom *Dr. Kol Erzsébet* kisasszonynak az általános növénytani intézet adjunktusának, aki tanácsaival hasznos segítségemre volt.

Dolgozatom elkészítéséhez szükséges irodalmakat Prof. *Dr. Györfly István* egyetemi ny. r. tanár úr magán könyvtárából, valamint az általános növénytani intézet könyvtárából kaptam, amelyért hálás köszönetemet fejezem ki.

Készült a magyar királyi Ferenc József Tudományegyetem általános növénytani intézetében.

